

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DERGİSİ

DİNİ, AHLAKİ, EDEBİ, MESLEKİ AYLIK DERGİ

8. Cilt

Eylül - Ekim 1969

88 - 89. Sayı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
HAZRET-İ ÖMER'İN DÜNYÂYI TUTAN ADALETİ Eşref EDİP	261
ASRIMIZDAKİ TEFİR HAREKETLERİNE UMÜMİ BİR BAKIŞ Doç. Dr. İsmail CERRAHOĞLU	263
HADİS-İ ŞERİFLERE GÖRE MÜ'MİN Osman KESKİOĞLU	268
İRTİFAK HAKLARI Yasan: Dr. M. Yûsuf MÜSÂ Çeviren: Dr. M. Esad KILIÇER	272
AHİRETE VE ÖLDÜKTEN SONRA DIRİLMEYE İMAN Dr. Ali Arslan AYDIN	278
KIZILAY'IN GÂYESİ VE HİZMETLERİ Cafer AYDIN	281
HİKMETLİ SÖZLER	282
PEYGAMBERİMİZ'İN SAHÂBİLERİNİ YETİŞTİRME USÛLÜ M. Âsım KÖKSAL	283
HOCA-ZÂDE MES'UD EFENDİ	290
ANKARA'DA MİMAR SİNAN'IN ESERLERİ Dr. Fil. İlhan AKÇAY	292
NAMAZ DİNİN DİREĞİDİR Lâtfi ŞENTÜRK	296
AVRUPA'DA MİSYONERLİK FAÂLİYETLERİ Hakkı MAVİŞ	298
İSLÂM'DA TİCÂRETİN ÖNEMİ VE TİCÂRET AHLAKİ Arif ERSOY	300
KİTAP TENKİDİ	309
ŞER'İYYE SİCİLLERİ ARŞİVİ Nuri YEPREM	312
GIDA ZEHİRLENMELERİ	314
TAMİMLER	317
BAŞARILI MESLEKDAŞLARIMIZ	319

KELÂM

ÂHİRETE VE ÖLDÜKTEN SONRA DİRİLMEMEYE İMAN

Dr. Ali Arslan AYDIN
Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi

(Geçen sayıdan devam)

5 — ÖLDÜKTEN SONRA DİRİLMİYİ İSBAT EDEN ÂYETLER:

Öldükten sonra dirilmek, insanların genel olarak yadırgadıkları bir şeydir. Kıyâmete ve Âhîret hayâtına inanmak, toprak olan insanların yeniden dirilmesi fikrine dayanıyor, bu sebeple inkâr ediliyordu. Bu bakımdan, öldükten sonra dirilmek, müşriklere âdetâ hayâl gibi geliyordu. İşte Peygamberimiz, kendisine indirilen Kur'ân-ı Kerîm'deki akla hitâp eden ve müşâhedeye dayanan usûller ve âyetlerle, öldükten sonra dirilmenin mümkün olduğunu isbât etti. Fakat müşrikler inkâr ve inatlarında devâm ettiler.

Bu usûlleri ve istinad ettiği âyetleri şöylece özetleyebiliriz:

a) Kur'ân-ı Kerîm'de öldükten sonra dirilme hakkında târihî misâller verilmiştir. Bunlar; Hz. İbrâhim, Hz. Üzeyr ve Ashâb-ı Kehf vak'alarıdır. Bu misâller hatırlatılarak, kuşun parçalandıktan¹⁶, bâzı insanların öldükten sonra Allâh'ın kudretiyle tekrar diriltildikleri gibi, bütün insanların da öldükten sonra Allâh'ın kudretiyle tekrar diriltildikleri gibi, bütün insanların da öldükten sonra tekrar diriltilecekleri beyan buyuruldu¹⁷.

b) Göklerin ve yerin, bu koskoca kâinâtın yaratılması, insanı, öldükten sonra tekrar yaratmaktan daha zordur. O halde, bu muazzam kâinâtı yaratıp gökleri direksiz tutan, dünyâyı boşlukta döndüren Yüce Allah, elbette insanları da öldükten sonra diriltmeye kaadirdir. Kur'ân-ı Kerîm'de bu hususta şöyle buyrulur:

(16) Hazret-i İbrâhim (A.S.)'ın dileği üzerine Hak Teâlâ'nın, dörde parçalan ve dağıtılan kuşu diriltme hâdisesi için Bkz: Bakara: 260.

(17) Bkz: Bakara: 259-260.

... وَقَالُوا إِذْ كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنْ تَأْتِنَا بَعُثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ... ۝

"Biz (öldükten ve bir yığın) kemik ve kırıntı olduktan sonra tekrar yaratılarak dirilecek miyiz? dediler. Onlar gökleri ve yeri yaratan Allâh'ın kendileri gibilerini yaratmaya kaadir olduğunu görmüyorlar mı?"¹⁸

c) Bâzı mevsimlerde kuruyarak ölen toprak, Allâh'ın kudretiyle yağın yağmur ile canlanarak yeşermekte, yeniden hayâta kavuşmaktadır. **Ölü toprağı canlandırarak rengârenk bitki ve çiçeklerle donatan Yüce Allah, ölen insanları da diriltmeye elbette kaadirdir.**

Hak Teâlâ bu konuda şöyle buyuruyor:

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثْرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ۝

"Allah, rüzgârları göndererek bulut(ları) harekete getirendir. Biz onu (dileyince) kuru bir toprağa süreriz de, onunla yere ölümden sonra hayat (can) veririz. İşte (ölüleri) diriltmek de böyledir."¹⁹

d) Bir şeyi tekrar yaratmak, yâni ölen eczâsına hayâtı iâde etmek, onu ilk defa yaratmaktan elbette kolaydır. Gerçi bu bize göredir. Çünkü Allâh'ın kudretine nazaran zor diye bir şey yoktur. Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulur:

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۝

"Hilkali (mahlûkâtı) önce yaratan, onu (öldürdükten) sonra tekrar iâde edip diriltten O'dur. Bu (fiil) O'na daha kolaydır."²⁰

Yâsîn Sûresinde ise şöyle buyrulur:

... قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ۖ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ...

"... Çürümüş kemikleri kim diriltebilir? dedi. De ki: Onu ilk önce kim yarattı ise, elbette tekrar O, diriltir."²¹

Hak Teâlâ, bu kâinâtı ve ondaki hayâtı, önce hiç yok iken, yoktan vâri etti. Sonra onu yok edecek, dileyince tekrar vâri edecektir. Nasıl olur da, eşi ve benzeri olmadan ilk defa yarattığı, şekil ve sûret verdiği insanı, Allâhu

(18) İsrâ: 98. Ayrıca Bkz: Ahkaf: 33; Mü'min: 57; Rûm: 25; Ra'd: 3; Nâziat: 27.

(19) Fâtır: 9. Ayrıca Bkz: Zuhruf: 11; A'raf: 57; Hacc: 5-7.

(20) Rûm: 27.

(21) Yâsîn: 78-79.

Teâlâ ikinci defa yaratıp, ona şekil ve sûret veremesin? İlk defa yaratmaya kaadir olan elbette ikinci defa yaratmaya kaadirdir.

e) Bu âlemde olan her şey, Allâh'ın kudretiyle meydana gelmektedir. Bir şeyden, onun tam zıddı olan da yaratılmaktadır. Meselâ su ile ateş birbirine zıt vasıflarda olduğu halde, ateş, suyu bol olan yeşil ağaçtan çıkarılabilmektedir. **Bir şeyi zıddına çevirmeğe kaadir olan Yüce Allah, ondan, benzerini elbette yaratabilir. O halde, insanı öldürerek aslı olan toprağa çeviren Allah, o topraktan tekrar insan yaratabilir.** Yâni ölerak toprak olan insanı tekrar diriltebilir²². Bu gerçeği inkâr etmek, tenâkuza düşmekten veya inat ve tekebbürden başka bir şey değildir²³.

(262 nci sayfadan devam)

mesi için müsaade istemişti. Ümmü Gülsüm hâmileye yardım etmiş, kadın bir erkek çocuk doğurmuştu. Bunun üzerine Ümmü Gülsüm Hazret-i Ömer'e;

— Ey Emîrül-Mü'minîn! Arkadaşına müjde ver Allâh'ın keremiyle dünyaya bir oğlu geldi, demişti.

A'râbî, kiminle konuştuğunu anlayınca ihtiram vaziyeti almış, fakat Ömer, ertesi gün gelip çocuğun tahsisatını almasını tenbih etmişti.

*
**

Abdurrahmân bin Avf der ki:

“Bir gün Hazret-i Ömer evime gelmişti. Niçin beni çağırılmayıp zahmet ettiğini sorunca şu cevâbı verdi:

— Medîne'ye bir kervan gelip şehrin hâricine konakladı. Yolcular yorgun oldukları için tabîî istirahat muhtaçtırlar. Haydi gidelim de kervanı muhafaza edelim.

Bunun üzerine beraber ve sabaha kadar kervanı bekledik.”

*
**

Arabistan kılığı esnasında Hazret-i Ömer, et, balık, yağ yememiş, dâimâ şu yolda tazarruatta bulunmuştu:

“Yâ Rabbî! Benim günahlarım yüzünden ümmet-i Muhammed'i mahvetme.”

Kölesi Eslem der ki: “Kılığın şiddeti azalmamış olsaydı Ömer fakirlerin halinden dolayı duyduğu teessürden mutlaka ölürdü.”

(22) Yâsîn: 80.

(23) Fazla bilgi için Bkz: Seyyid Süleyman Nedvî: Asr-ı Saâdet: Peygamberimiz'in Tebliğat ve Ta'limâtı (Ali Genceli Tercümesi), C. 2, S. 717-787, İstanbul 1968; Ali Arslan Aydın: İslâm'da İman ve Esasları, Altıncı Bölüm: Âhirete İman ve Ahiret Ahvâli, İstanbul 1969.